

Förslag till krav och särskilda kontraktsvillkor om Social hänsyn

Antagna av styrgruppen 2014-11-20

Förslagen bygger på att en leverantör tilldelas hela kontraktet, alternativt att det tilldelas en leverantör per delområde. Dessa texter är endast vägledande utkast som behöver diskuteras ansvarig upphandlare och stödfunktionen på Upphandlingsbolaget emellan. Detta är viktigt för att utifrån den enskilda upphandlingens förutsättningar bl.a. kunna bedöma nivån på villkoret eller vilket alternativ som ska användas.

Texten består av ett inledande stycke "Social hänsyn" som är tänkt att kombineras med alternativ 1-4 som information till leverantörerna samt de fyra olika alternativen, beroende på hur skarpt det särskilda kontraktsvillkoret ska vara och vilken typ av tjänster som upphandlingen avser. Alternativ ett motsvarar den första skrivning Upphandlingsbolaget i Göteborgs Stad använde när de började införa krav på Etik i upphandlingarna. Alternativ ett och två kan användas tillsammans. Om alternativ fyra ska användas ska det alltid användas i kombination med alternativ tre. Alternativ tre är det som vi i första hand vill arbeta med då det är det alternativ som ger mätbara resultat.

Om du som upphandlare planerar att ställa krav på social hänsyn i en upphandling eller FKU kontakta alltid stödfunktionen för social hänsyn på Upphandlingsbolaget redan i planeringsfasen för att få kontakt med en arbetsmarknadsverksamhet som kan hjälpa till med att få fram kandidater för de tjänster som tillkommer.

Utöver de fyra alternativen finns också en text att använda till förfrågningsunderlag i upphandling av ramavtal där social hänsyn finns med som ett tilldelningskriterium vid kommande Förnyade konkurrensutsättningar (FKU).

Inledande text till alternativ 1-4 - information till leverantören i förfrågningsunderlaget

Social hänsyn

Enligt Göteborgs Stads *Policy för upphandling och inköp*, antagen av kommunstyrelsen i februari 2016, ska Göteborgs Stads modell för social hänsyn i upphandling användas vid genomförande av upphandlingar som kan omfatta sociala hänsynskriterier. En stödfunktion finns etablerad på Upphandlingsbolaget för detta arbete. I det fall avsteg görs från denna inriktning ska annan modell avstämmas och redovisas.

Med Göteborgs Stads modell avses den arbetsordning och de villkorsformuleringar som har tagits fram inom ramen för pilotprojektet för social hänsyn 2013-2015. Syftet är att ge personer

möjligheter att närma sig arbetsmarknaden och bli självförsörjande genom arbete samt att främja den sociala integrationen och skapa en attraktiv väg för Stadens leverantörer att hitta arbetskraft.

Modellen utgår från de mål och uppdrag som formuleras i Stadens budget. I budget 2016 står följande uppdrag angivet: "Göteborgs Stads modell och annat arbete för social hänsyn i offentlig upphandling ska fortsätta utvecklas och användas i ökad omfattning för att skapa sysselsättning för personer långt ifrån arbetsmarknaden." Ett annat prioriterat mål för Stadens verksamheter i Budget 2016 är att "öka andelen hållbara upphandlingar", vilket enligt angivna inriktningar bland annat innebär att sociala hänsyn ska användas för att "att främja sysselsättningsmöjligheter för personer som står långt från arbetsmarknaden." Grupperna ungdomar, personer med utländsk bakgrund och personer med funktionsnedsättningar prioriteras.

Mer information om Göteborgs Stads modell för social hänsyn finns på www.socialhansyn.se.

Alternativ 1 – krav på dokumentation i anbudet. Används under Krav på leverantören.

Som ett led i Göteborgs Stads arbete med social hållbarhet ska leverantörer till Göteborgs Stad kunna redogöra för hur de arbetar inom sin verksamhet med social hänsyn i enlighet med det prioriterade målet. En beskrivning av anbudsgivarens arbete med social hänsyn, ska bifogas till anbudet.

Göteborgs Stad kommer under avtalsperioden att kontinuerligt följa utvecklingen av leverantörens arbete med social hänsyn i sin verksamhet.

Alternativ 2 – Framtida diskussioner. Särskilda kontraktsvillkor.

Göteborgs Stad kommer under avtalsperioden kontinuerligt att följa utvecklingen av leverantörens arbete med social hänsyn i sin verksamhet. Göteborgs Stad förbehåller sig rätten att ta upp diskussioner med blivande avtalsleverantörer om möjligheterna till ett samarbete för att nå de prioriterade målet, genom exempelvis anställningsförberedande insatser med utbildningsinslag till en avlönad anställning (AVA).

Info till upphandlaren om alternativ 2: *Alternativ 2 binder inte leverantören till något åtagande förutom att träffa oss, vi ges dock rätt att presentera ett förslag för leverantörerna och bearbeta dem för att uppnå vårt prioriterade mål. Detta alternativ kan kräva en hel del arbete efter ingånget avtal.*

Denna text kan användas då det är osäkert om tjänsten kommer att utföras i Göteborg eller inte, då det är ett litet avtalsområde volymmässigt så att krav på AVA/lärlingar blir oproportionerliga eller då det på förhand är oklart om det finns lämpliga arbetsuppgifter kopplade till genomförandet av den upphandlade tjänsten. Den skulle också kunna användas då det är en varuupphandling men med tänkbara arbetstillfällen på ex. lager, i distribution, kundtjänst eller liknande.

Alternativ 3 – Anställningar, skrivningen ska användas som ett särskilt kontraktsvillkor.

Leverantören ska vid varje tidpunkt under den pågående avtalsperioden, tillhandahålla tjänst för **X personer** för allmän visstidsanställning (AVA) i högst 720 dagar eller den maximala tid som centrala kollektivavtal stadgar, tjänsten/-erna ska vara **heltidstjänster**. Personen ska anställas på tjänst/-er vars uppgifter i första hand är relaterade till genomförandet av det aktuella avtalet. Kontraktsvillkoret gäller under förutsättning att det inte innebär att Leverantören skulle bryta mot 25 – 25a §§ i lag (1982:80) om anställningsskydd och Leverantören kan styrka detta.

Under rekryteringsprocessen kommer leverantören att få stöd från arbetsmarknadsverksamheten inom **SDF X** som håller i rekryteringsprocessen. Leverantören kommer tillsammans med arbetsmarknadsverksamheten inom **SDF X** att ta fram en enkel kompetensprofil för de personer som kan vara aktuella för anställning. De lämpliga arbetsuppgifterna ska till största del vara en del av leverantörens genomförande av den upphandlade tjänsten. Arbetsmarknadsverksamheten inom **SDF X** kommer sedan att tillhandahålla ett urval av personer ur de prioriterade målgrupperna som uppfyller den kompetensprofil som tagits fram, leverantören förväntas sedan genom intervjuer välja vilka personer de vill anställa ur urvalet.

Arbetsmarknadsverksamheten inom **SDF X** kommer att undersöka hos Arbetsförmedlingen vilken typ av arbetsmarknadsstöd som de aktuella personerna eventuellt kan vara berättigade till. De personer som kan komma att bli aktuella för dessa tjänster har varierande bakgrund och det eventuella arbetsmarknadsstödet relaterat till deras anställning kan därför komma att se olika ut, då de alltid prövas individuellt. De aktuella personernas varierande bakgrund kan också komma att innebära att de inte kan arbeta heltid, deltid kan i undantagsfall förekomma.

De två första veckorna av anställningen för de aktuella personerna ska utformas som en introduktion till leverantörens verksamhet och till de aktuella arbetsuppgifterna.

Arbetsmarknadsverksamheten inom **SDF X** kommer under anbudstiden kunna ge information om olika former för anställning samt vilka arbetsmarknadsstöd m.m. de berättigar leverantören. Frågor om detta skickas via **upphandlingsverktyg X** till den ansvarige upphandlaren.

Arbetsmarknadsverksamheten inom **SDF X** kommer att verka som ett stöd åt den aktuella personen och leverantören i uppstartsfasen och vid behov finnas till hands vid uppföljningar under hela avtalsperioden.

Ange ansvarig kontaktperson hos leverantören för detta särskilda kontraktsvillkor:

Namn:

Mail:

Telefon:

Det särskilda kontraktsvillkoret kan uppfyllas även om rekrytering inte sker via Göteborgs Stads arbetsmarknadsverksamhet. Om leverantören väljer att inte använda de i dem särskilda kontraktsvillkoren föreslagna verksamheterna utan på egen hand genomför rekrytering till de i dem särskilda kontraktsvillkoren aktuella anställningarna, ska leverantören senast 4 veckor efter

avtalsteckandet visa dokumentation som styrker att leverantören uppfyller de särskilda kontraktsvillkoren. Följande dokumentation ska lämnas:

- Redovisning utav rekryteringsprocessens genomförande ur vilken det minst ska framgå eventuell annonsering, antal genomförda intervjuer samt en beskrivning utav vilken kompetensprofil som söktes.
- Dokumentation som bevisar att den eller de personer som anställs inom ramen för det särskilda kontraktsvillkoret tillhört de prioriterade målgrupperna vid anställning, dvs. arbetslösa ungdomar, personer med funktionsnedsättningar och utrikesfödda, som är beroende av försörjningsstöd.
- Anställningsbevis med fullständiga villkor för respektive anställd person som visar på att gällande lagstiftning samt kraven i de särskilda kontraktsvillkoren uppfylls.
- Genomförandeplan för introduktion av de anställda på företaget och introduktion till de aktuella arbetsuppgifterna samt kontaktuppgifter till handledare.
- I de fall utstationerad personal förekommer ska registreringsbevis från Arbetsmiljöverkets register för utstationerade bifogas.

Under uppföljningen av avtalet ska arbetsgivaren kunna visa att de betalar lagenliga skatter och avgifter för personer som genomför den upphandlade tjänsten.

Rekrytering av personer utifrån särskilda kontraktsvillkor i detta avtal får inte medföra att annan redan anställd person hos leverantören ersätts.

Vite:

Om det särskilda kontraktsvillkoret inte uppfylls och om leverantören inte vidtagit godkända åtgärder som visar på hur det särskilda kontraktsvillkoret ska uppfyllas, trots uppmaning från den upphandlande myndigheten eller den av den upphandlande myndigheten utsedda verksamheten, ska ett vite **om minst 10 000 SEK per person och vecka** utgå det att det särskilda kontraktsvillkoret är uppfyllt.

Info till upphandlaren om alternativ 3: Tiden för AVA ska regleras utifrån avtalets längd då vi inte får lov att ställa krav som är mer långtgående än vårt avtal, omfattning/avtalsperiod m.m. Antalet personer som avtalet omfattar ska regleras utifrån proportionalitetsprincipen. Dvs. i förhållande till bl.a. avtalets omfattning i tid och pengar samt kompetensnivån på de tjänster avtalet avser.

I alternativ 3 finns en skrivning om vad leverantörerna ska uppfylla om de väljer att inte gå via stadens arbetsmarknadsverksamheter. Denna skrivning måste vara med i alternativet då vi annars styr leverantören i för hög utsträckning och begränsar deras utförande. Tidsgränsen för när leverantören skall visa de dokument som efterfrågas ska sättas 1 månad efter avtalsteckandet.

Vitet bör överstiga kostanden för att anställa det antal personer som efterfrågats ur de prioriterade målgrupperna. De prioriterade målgrupperna har i regel rätt till en lönesubvention som varierar beroende på status och tid i arbetslöshet, kostanden för att anställa en person kan därför variera.

Pilotprojektet rekommenderar ett vitesbelopp på minst 10 000kr per person och vecka.

För mer information om hur lönesubventioner kan beräknas se här:

<http://www.arbetsformedlingen.se/For-arbetsgivare/Arbetsgivarstod/Rakna-ut-ersattning.html#stod=4>

Skrivningen idag pekar på att kravet ska uppfyllas direkt, "Vid varje tidpunkt", om det är kort om tid mellan tilldelning och avtalsstart kan detta behövas ersättas med en text som anger när kravet ska vara uppfyllt, ex. sex veckor efter avtalsstart eller liknande.

Alternativ 4 - "Lärlingar".

Entreprenören ska vid varje tidpunkt under den pågående entreprenaden ta emot minst **X personer** för lärlingsanställning motsvarande heltid under kontraktperioden, upp till 4000 timmar. Lärlingsanställningen ska ske enligt föreskrivna regler för respektive yrkesgrupp. Efter avslutad anställning ska leverantören lämna arbetsintyg/betyg till lärlingen. Lärlingsanställningen avser endast personer som har genomgått ett byggprogram på gymnasial nivå eller valideringsprogram.

Det särskilda kontraktsvillkoret gäller under förutsättning att Leverantören inte redan har lärlingar anställda motsvarande 1 på 10 anställda och Leverantören kan styrka detta. Om dessa lärlingsanställningar upphör under avtalsperioden ska nya personer erbjudas lärlingsanställning i enlighet med kontraktsvillkoret.

Arbetsförmedlingen har i Göteborg ett kontor enbart inriktat mot byggnadssektorn, Arbetsförmedlingen Bygg. Entreprenören kallas efter det att avtalet tecknats till möte med Stödfunktionen tillsammans med Arbetsförmedlingen Bygg. Rekrytering av lärling sker utifrån de registrerade arbetslösa personer Arbetsförmedlingen Bygg förfogar över. Rekryteringen ska vara klar senast 4 veckor efter ingånget avtal.

Arbetsförmedlingen Bygg står för kunskaper om ersättningsmöjligheter för arbetsgivaren under anbudstiden och i introduktionsfasen. Upphandlingsbolagets Stödfunktion står för uppföljning under entreprenaden. Frågor under anbudstiden till Arbetsförmedlingen Bygg ställs via Upphandlaren via **upphandlingsverktyget X**

Ange kontaktperson hos entreprenören för lärlingsanställningen:

Namn: Telefon: Mail:

Rekrytering av personer utifrån särskilda kontraktsvillkor i detta avtal får inte medföra att annan redan anställd person hos entreprenören ersätts.

Vite

Om det särskilda kontraktsvillkoret inte uppfylls och om leverantören inte vidtagit godkända åtgärder som visar på hur det särskilda kontraktsvillkoret ska uppfyllas, trots uppmaning från den upphandlande myndigheten eller den av den upphandlande myndigheten utsedda verksamheten, ska ett vite **om minst 10000 SEK** per person och vecka utgå tills det att det särskilda kontraktsvillkoret är uppfyllt.

Info till upphandlaren om alternativ 4: För att en leverantör ska kunna ta emot en lärling behöver de vara fackligt anslutna eller anslutna till en branschorganisation. Att bara använda alternativ fyra kan därför vara diskriminerande, kombinera alternativ fyra med tre och låt leverantören välja på vilket sätt de vill fullgöra kontraktsvillkoret, då finns det inga begränsningar för leverantören.

Skrivning som utökar kontraktsvillkoret till att även omfatta social hänsyn

Skrivning om Social Hänsyn som del av kontraktsföremålet. Denna skrivning ska läggas till under rubriken "Omfattning" där den efterfrågade tjänsten beskrivs, framförallt om upphandlaren har för avsikt att utvärdera arbetsmarknadsinsatser i upphandlingen. Används skrivningen i något annat dokument än UHBs mall, bör den läggas under motsvarande rubrik. Skrivningen är avstämd med upphandlingsjurist på UHB.

Göteborgsregionen är en stark tillväxt- och arbetsmarknadsregion med ett mångsidigt näringsliv. Trots detta präglas regionen av en hög arbetslöshet. Allt för många människor står utanför arbetsmarknaden samtidigt som det finns ett rekryteringsbehov. Göteborgs Stad vill underlätta för personer långt ifrån arbetsmarknaden att få jobb genom att ställa krav på sociala hänsyn i stadens upphandlingar. Som en del av den efterfrågade **tjänsten/entreprenaden**, dvs. kontraktsföremålet, ingår att **leverantören/entreprenören** i genomförandet bidrar till att ungdomar, personer som är utrikesfödda eller människor med funktionsnedsättning närmar sig arbetsmarknaden på det sätt som anges i förfrågningsunderlaget.

Göteborgs Stad stävar efter att bli en stad för alla, en viktig del i det arbetet är att skapa möjligheter till arbete för de som står långt från arbetsmarknaden ihop med leverantörer och andra partners. Att ställa krav på social hänsyn i upphandlingar är ett prioriterat mål i Göteborgs Stads budget. Att skapa möjligheter för de som står långt från arbetsmarknaden innebär utveckling och mervärde både för de aktuella personerna och för staden som helhet. Tidigare exempel visar att detta även är en möjlighet för leverantören att rekrytera engagerade medarbetare som bidrar till verksamheten på ett positivt sätt.

Text till förfrågningsunderlag där ramavtal ska avropas FKU:

Skrivning om Social Hänsyn som del av kontraktsföremålet. Denna skrivning ska läggas till under rubriken "Omfattning" där den efterfrågade tjänsten beskrivs, om upphandlaren har för avsikt att utvärdera arbetsmarknadsinsatser i upphandlingen. Används skrivningen i något annat dokument än UHBs mall, bör den läggas under motsvarande rubrik. Skrivningen är avstämd med upphandlingsjurist på UHB. Alternativ 3 kan sedan ligga sedan som en del av beställarinstruktionen. Om denna text används behöver inte den inledande informationstexten vara med vid kravet i FFU.

Att öka upphandlingar av tjänster där krav på social hänsyn ställs är ett prioriterat mål i Göteborgs Stad.

Syftet är att främja sysselsättningsmöjligheterna för personer som står långt från arbetsmarknaden, ökad social integration och säkerställandet av att arbetsmarknadens regler efterlevs. Av de personer som står långt från arbetsmarknaden vänder det prioriterade målet sig främst mot grupperna ungdomar, personer med utländsk bakgrund och personer med funktionsnedsättning.

Som grund för tilldelning av uppdrag via FKU för samtliga delområden finns Social hänsyn angivet. Detta ger beställarna möjlighet att ställa krav på Social hänsyn vid respektive FKU där det är proportionerligt. Om en beställare väljer att ta med Social hänsyn skall det ur FKU:n framgå på vilket sätt och i vilken omfattning social hänsyn efterfrågas.

Social hänsyn kan komma att efterfrågas exempelvis i form av AVA, (allmän visstidsanställning), lärlingsplatser, arbetsträningsplatser, med mera. Krav på social hänsyn i FKU ska alltid vara proportionerliga i förhållande till omfattningen av det uppdrag som efterfrågas och kraven får inte sträcka sig längre än uppdraget. I det fall en verksamhet skulle ställa krav på Social hänsyn i en FKU får ni som leverantör stöd från stadens arbetsmarknadsverksamheter, arbetsförmedlingen eller motsvarande vid implementering och uppföljning. Mer information om vad som avses med social hänsyn finns på www.socialhansyn.se.